

MEDNARODNI PRAVILNIK »DELO PO STRELU ZA NEMŠKE LOVSKE TERIERJE«

Namen preizkušnje

Vodenje dobro treniranih in preizkušenih lovsko uporabnih psov je prvi pogoj za uspešen lov. Glavni namen teh pravil za preizkušnjo je potrditev potrebnih sposobnosti nemških lovskih terierjev (NLT) držav članic FCI.

Udeležba na preizkušnji

Na preizkušnji lahko sodelujejo nemški lovski terierji z veljavnim rodovnikom FCI, stari najmanj 15 mesecev. Lastnik in vodnik morata biti člana enega od klubov, ki je član Mednarodne zveze za nemške lovske terierje (v nadaljevanju IV- DJT) in imeti v tej državi tudi stalno prebivališče. Vodnik mora imeti v državi stalnega prebivališča tudi veljavno lovsko licenco / izkaznico. O vseh izjemah odloča vodja tekmovanja v sodelovanju s predsednikom Mednarodne zveze za nemške lovske terierje.

Objava

Organizator mora o prireditvi obvestiti vse članice IV DJT (mednarodne zveze za nemške lovske terierje) vsaj tri mesece pred datumom preizkušnje.

V objavi morajo biti navedeni: kraj in datum preizkušnje, datum zaključka prireditve, dostop, nagrada za vsakega udeleženca, navodila države za vnos in uporabo orožja, zagotovilo, da je divjad za preizkušnjo zagotovljena, obvestilo, kako bodo pripravljene krvne sledi (s kapanjem ali piklanjem), obvestilo o terenu, na katerem bodo potekale vlečke kunca (zajca).

Vodje prireditve

Vodjo prireditve mora zagotoviti organizator (klub).

Vodja prireditve mora biti kinološki sodnik.

Na preizkušnji ne sme soditi ali voditi psa.

Vodja sodniškega zbora je odgovoren za pripravo, potek in uspešen zaključek preizkušnje.

Je odgovoren za razporeditev sodnikov in vodnikov psov

v skupine.

Preveriti mora orožne liste in še posebno pozorno lovske izkaznice ter kdo sme uporabljati orožje (streljati).

Sodniki

Na preizkušnji lahko sodijo samo sodniki za delo nemških lovskih terierjev, ki so na sodniški listi članic IV- DJT. V vsaki skupini lahko sodeluje tudi po en gostujoči sodnik iz druge FCI grupe. Gostujoči sodnik ne sme biti vodja skupine.

Sodnik ne sme soditi svojemu psu, psu, ki ga je šolal ali vzredil. To velja tudi za prvo generacijo potomcev psov, ki jih je vzredil. Prav tako ne sme soditi psov, ki jih vodijo njegovi bližnji sorodniki.

Sodniški pripravniki

Sodelovanje sodniških pripravnikov na preizkušnji je zaželeno. Vsak kandidat mora najpozneje v štirih tednih napisati poročilo o poteku prireditve in opažanju ob delu psov. Poročilo mora poslati vodji sodniškega zbora, ki ga pošlje vodji preizkušnje skupaj z rezultati preizkušnje.

Pritožbe oz ugovori

- Pritožijo se lahko samo sodelujoči vodniki psov na preizkušnji.
- Pritožba se lahko nanaša samo na napake organizatorja, vodjo sodniškega zbora, sodnike in pomočnike ter na pripravo in izvedbo preizkušnje.
- Pritožba na sodniško oceno ni mogoča, razen v primeru žalitev.
- Zadnji rok pritožbe je 30 minut po podelitvi nagrad. Pritožba se vloži s kavcijo, ki se v primeru zavrnitve pritožbe ne vrne.
- Pritožbo obravnava komisija za pritožbe, ki jo sestavi vodja prireditve.
- Komisija napiše poročilo o odločitvi in o tem obvesti vodjo prireditve.

Vrstni red

Vrstni red na preizkušnji se določi z žrebom. Za vrstni red predmetov na preizkušnji lahko sodniki določijo vrstni red glede na trenutni položaj na terenu in načela poštenosti. Vsakdo, ki ne pristopi k predmetu, ko je poklican, izgubi

pravico nadaljevati preizkušnjo.

PREDMETI NA PREIZKUŠNJI

Vodljivost na povodcu

Zalaz (lov)

Odložitev s strelomirnostjo

Preizkuša se vsak pes posebej in sicer zaporedoma, drug za drugim.

Vodljivost na povodcu (količnik 2)

Preizkušamo na gosto poraslem terenu (v gozdu). Pes na povodcu ne sme zaostajati za vodnikom ali se zapletati. Gibati se mora skladno z vodnikom na isti strani dreves (ovir). Vodnik ne sme vplivati na psa s povodcem. Glasna povelja in intenziven vodnikov vpliv na psa znižujejo oceno.

Zalaz (lov)

a) na povodcu (količnik 1)

b) prosto (količnik 2)

Preizkušamo na redko poraslem ali na odprtem delu terenu, ki prehaja v poraščeni del. Vodnik mora pred preizkusom pojasniti, ali bosta s psom opravljala preizkus na povodcu ali prosto. Vodnik mora s psom preiskati okoli 100 metrov terena. Med iskanjem se mora vsaj trikrat ustaviti, takrat pa mora pes sestiti ali leči, pri čemer mora upoštevati vodnikova tiha ali vidna povelja. V nadaljevanju mora pes slediti vodniku prosto ali na nenapetem povodcu. Glasna povelja in vodnikov intenziven vpliv na psa znižujejo oceno.

Odložljivost s strelomirnostjo

a) prosto ali prosto s predmetom (količnik 4)

b) na povodcu (količnik 1)

Vodnik odloži psa s tihim ali vidnim poveljem, se od nje ga odstrani in se pridruži sodniku. Po dveh minutah ustrelji prvič, čez dve minuti pa drugič. Vodnik mora počakati še dve minuti, preden se sme vrniti po psa. Pes mora medtem tiho vztrajati na mestu odložitve.

Pred prvim strelom lahko vodnik enkrat popravi psa, kar ne znižuje ocene. Oceno znižujejo glasna povelja. Če pes za-

pusti mesto pred strelom, tega predmeta ni opravil (ocena 0), preizkušnjo pa lahko opravi le s 3. nagradnim razredom, a mora biti pri predmetu »izvlačenje lisice iz rova« prosto ocenjen vsaj z 2 ali na povodcu vsaj s 3.

Merila ocenjevanja:

Odložitev s strelomirnostjo prosto

- Ocena 4 Pes mora sedeti ali ležati mirno in tiho do konca na svojem prostoru.
- Ocena 3 Pes vstane, a ostane miren in tiho do konca na svojem prostoru.
- Ocena 2 Pes vstane in se premakne s svojega prostora največ do 10 metrov, a počaka mirno in tiho vodnika, da se vrne po njega.
- Ocena 1 Pes vstane, počasi sledi vodniku in se usede ali leže, takoj ko ga zagleda; ves čas pa je miren in tiho.
- Ocena 0 Pes se premakne pred prvim strelom in se nepretrgoma oglašča ali postane neobvladljiv.

Odložitev s strelomirnostjo na povodcu

- Ocena 4 Pes mora sedeti ali ležati mirno in tiho do konca na svojem prostoru.
- Ocena 3 Pes vstane, a ostane miren in tiho do konca na svojem prostoru.
- Ocena 2 Pes vstane in se premakne, a ko ugotovi, da ne more stran, počaka mirno in tiho vodnika, da se vrne ponj.
- Ocena 1 Pes sunkovito potegne povodec, a ko ugotovi, da je privezan, se vrne na prostor ter počaka mirno in tiho vodnika, da se vrne ponj.
- Ocena 0 Pes sunkovito vleče za povodec in se nepretrgoma oglašča.

KRVNA SLED

Sledenje na jermenu po krvni sledi, položeni noč (količnik 6)

Krvna sled mora biti položena čez noč v gozdu, dolga mora biti vsaj 600 metrov. Na težavnem terenu jo je lahko največ 100 metrov položene tudi zunaj gozda.

Položena mora biti vsaj 12 do 18 ur pred preizkušnjo. Nastrel mora biti označen s krvjo in odlomljeno vejico. Na koncu sledi mora biti položena parkljasta divjad.

- Vse sledi je treba položiti s slednimi čevlji ali s polagalno palico, pri čemer se lahko porabi ¼ litra krvi divjadi s pikljanjem ali kapanjem.
- Za vse sledi na preizkušnji je treba uporabiti kri iste divjadi.
- Krvno sled mora polagati sodnik.
- Na krvni sledi, ki mora sprva potekati 50 metrov naravnost, morata biti dve ležišči, kjer je divjad počivala, in dve odprti (topi) kljuki (sprememba smeri), pri čemer je treba paziti, da kljuka ni na ležišču.
- Dve sosednji sledi morata biti oddaljeni vsaj 150 metrov.
- Pes mora slediti na slednem jermenu.
- Če vodnik opazi pri sledenju psa napako, jo lahko sam popravi z odpoklicem in psa ponovno privede na sled.
- Sodnik lahko vodnika na sledi popravi največ dvakrat.
- Vsak sodnikov popravek znižuje oceno.
- Pri ocenjevanju je pomembno upoštevati intenzivnost (koncentracijo) iskanja in sodelovanje vodnika s psom.
- Pes, ki je našel divjad, si prisluži vsaj oceno 1.
- Iskanje na krvni sledi lahko traja največ eno uro.
- Pri pomanjkljivem iskanju lahko sodnik iskanje predčasno konča.

Vedenje ob divjadi

Po uspešnem iskanju po krvni sledi mora vodnik psa odložiti pri divjadi.

Vodnik in sodnik se oddaljita od divjadi in opazujeta obnašanje psa.

Predmet se ne ocenjuje. Njegov namen je preveriti, da pes ne trga divjadi.

Prinašanje kunca (zajca) (količnik 4)

Predmet se preizkuša na odprtem terenu.

Preizkuša se prinašanje kunca po 200 metrov dolgi vlečki z dvema topima kljukama.

- Vlečko mora opraviti sodnik. Na konec sledi, ki mora biti na preglednem (odprtem) terenu, položi kunca ali zajca in se umakne v kritje, tako da ga pes ne more videti in ga sodnik ne moti med prinašanjem.
- Polagalec vlečke se lahko vrne šele, ko ga odpokliče sodnik.
- Razdalja med dvema sosednjima vlečkama mora biti

vsaj 150 metrov.

- Vodnik lahko s povodcem vodi psa po vlečki največ 20 metrov.
- Vodnik s psom lahko največ trikrat poskusi izpeljati vlečko. Ponavljanje znižuje oceno.
- Pes, ki najde divjad in je v prvem poskusu ne prinese, ne opravi preizkušnje.
- Pes, ki trga ali zagrebe mrtvo divjad, ne opravi preizkušnje.

Merila ocenjevanja so:

volja do dela, prejem divjadi, prinašanje in oddajanje divjadi.

Prinašanje pernate divjadi (količnik 4)

Predmet se preizkuša na odprtem terenu.

Preizkuša se prinašanje pernate divjadi (jerebica, fazan, golob, raca ali liska) na 150 metrov dolgi vlečki z dvema topima kljukama.

- Vlečko mora opraviti sodnik. Na koncu sledi, ki mora biti na preglednem (odprtem) terenu, položi pernato divjad in se umakne v kritje, tako da ga pes ne more videti in ga sodnik ne moti med prinašanjem.
- Polagalec vlečke se lahko vrne šele, ko ga odpokliče sodnik.
- Dve sosednji vlečki morata biti oddaljeni vsaj 150 metrov.
- Vodnik lahko s povodcem vodi psa po vlečki največ 20 metrov.
- Vodnik s psom lahko največ trikrat poskusi izpeljati vlečko. Ponavljanje znižuje oceno.
- Pes, ki najde pernato divjad in je v prvem poskusu ne prinese, ne opravi preizkušnje.
- Pes, ki trga ali zagrebe mrtvo divjad, ne opravi preizkušnje.

Merila ocenjevanja:

volja do dela, prejem divjadi, prinašanje in oddajanje divjadi.

Prosto iskanje pernate divjadi (količnik 4)

Pernato divjad (fazan, Golob, Raca...) odvržemo cca. 30 m daleč v zaraščeno območje (krompirišče, trava, ...). Pes ne sme opazovati metanja divjadi. Vodnik mora psa odve-

zati in – po možnosti pod vetrom – in motivirati k iskanju. Pes je lahko usmerjan s strani vodnika, le – ta pa mora stati na mestu kjer je psa odvezal in v zaraščeno področje ne sme vstopiti. Ponavljajoči ali glasni ukazi zmanjšujejo oceno. Pes mora najdeno divjad prinesiti vodniku in mu jo korektno in pravilno oddati. Pes, ki divjad najde a je ne prinese, preizkušnje ne opravi. Vsak pes mora imeti na razpolago še ne preiskan teren. Psi, ki trgajo ali zagrebejo divjaj so iz preizkušnje izločeni.

Prosto iskanje v globoki vodi z ločjem (količnik 4)

- Raco odvržemo čim dlje v globoko vodo.
- Pes mora na povelje v vodo, nato ustrelimo s puško.
- Pes lahko opazuje, kako odvržemo raco, a je na vodi ne sme videti.
- Na enkratno povelje mora poiskati raco in jo prinesiti naravnost k vodniku, sestri in jo oddati.
- Preprijemanje race ali otresanje psa (ne da bi raco odložil na tla) ne znižuje ocene.
- Pes, ki najde raco in je v prvem poskusu ne prinese, ne opravi preizkušnje.

Merila ocenjevanja:

- Ocena 4 Pes poišče raco, jo prinese naravnost k vodniku, sede in pravilno odda.
- Ocena 3 Pes odloži raco na kopno, se otrese ali ne prinaša pravilno.
- Ocena 2 Pes začne iskati šele po večkratnem spodbujanju. Raco večkrat odloži ali jo prinese šele na ostro povelje. Mečka raco.
- Ocena 1 Pes težko najde raco ali jo težko prinese iz vode.
- Ocena 0 Pes ne prinese race takoj k vodniku ali je ne najde. Pes, ki trga ali zagrebe mrtvo divjad, ne opravi preizkušnje.

Izvlačenje lisice iz rova

a) prosto (količnik 4)

b) na povodcu (količnik 1)

Predmet opravljamo v rovu, dolgem vsaj 6 metrov in širokem 18 x 20 centimetrov.

- Odraslo lisico potegnemo skozi rov in jo na koncu pustimo ležati z glavo v smeri iskanja psa. Vrv, s katero bi si lahko pes pomagal ali bi mu bila v napoto pri izvlačenju, moramo odstraniti pred delom.

- Morebitno uporabo povodca mora vodnik napovedati pred začetkom dela.
- Čas trajanja predmeta ne sme biti daljši od 10 minut.
- Vodnik ne sme poveljevati psu, dokler ta ne pride do lisice.

Pes ki ne izvleče lisice, lahko na preizkušnji doseže le 3. nagradni razred a mora pa opraviti predmet »odložljivost s strelomirnostjo« (prosto z oceno vsaj 2 ali na povodcu z oceno 3).

Merila ocenjevanja:

- Ocena 4 Pes izvleče lisico iz rova v predpisanem času vsaj tako daleč, da je vidna njena glava. Če enkrat pride iz rova, se ocena ne zniža.
- Ocena 3 Enako kot pri oceni 4, vendar ko pes drugič ali tretjič zapusti rova, mora vodnik seči v rova do ramena, da pofegne lisico na prosto.
- Ocena 2 Pes izvleče lisico le 4 do 5 metrov in so potrebni pripomočki, da lisico izvlečemo, ali pes zapusti rova več kot trikrat.
- Ocena 1 Pes slabo izvlači in moramo odpreti rova, da pridemo do psa, ki ni izvlekel lisice. Po tem psa še enkrat pošljemo v rova in opravi predmet z merili za oceno 2.

Tabela predmetov na preizkušnji

Št.	Predmet	Količnik	Točke	1.n.r.	2.n.r.	3.n.r.
1	Vodljivost na povodcu	2	8	6	4	2
2	Zalaz (lov)					
	a) na povodcu	1	4	4	3	2
	b) prosto	2	8	6	4	2
3	Odložitev s strelomirnostjo					
	a) prosto ali prosto s predmetom	4	16	12	8	X
	b) na povodcu	1	4	4	3	X
4	Krvna sled	5	24	18	12	6
5	Prinašanje kunca (zajca)	4	16	12	8	4
6	Prinašanje pernate divjadi	4	16	12	8	4
7	Prosto iskanje pernate divjadi	4	16	12	8	4
8	Prosto iskanje v ločju v globoki vodi	4	16	12	8	4
9	Izvlačenje lisice iz rova					
	a) prosto	4	16	12	8	XX
	b) na povodcu	1	4	4	3	XX
	Maksimalno število točk		136			
	Potrebno št. točk			110	75	50

X Pes, ki ni opravil naloge, lahko kljub temu doseže 3. nagradni razred, če je pri predmetu »Izvlačenje lisice iz rova« prosto ocenjen vsaj z 2 ali na povodcu s 3.

XX Pes, ki ni opravil naloge, lahko kljub temu doseže 3. nagradni razred, če je pri predmetu »Odložitev s strelomirnostjo« prosto ocenjen vsaj z 2 ali na povodcu s 3.

Pravila, ki jih je izdelala mednarodna zveza za nemške lovske terierje (IV-DJT) - delo po strelu za dodelitev naziva CACIT - veljajo v tujini od 5. aprila 2003.

V Sloveniji veljajo od leta 2009.

Obstoječi pravilnik je napisan za izvedbo preizkušnje na mednarodnem nivoju (CACIT). V Sloveniji je potrebno za izvedbo preizkušnje na državnem nivoju (CACT) smiselno upoštevati PSD Kinološke zveze Slovenije ter Zakon o lovu.

Matjaž Roter, predsednik strokovne komisije KLPJ